

Patokato- yhteistyöllä kohti nousuesteettömiä uomia

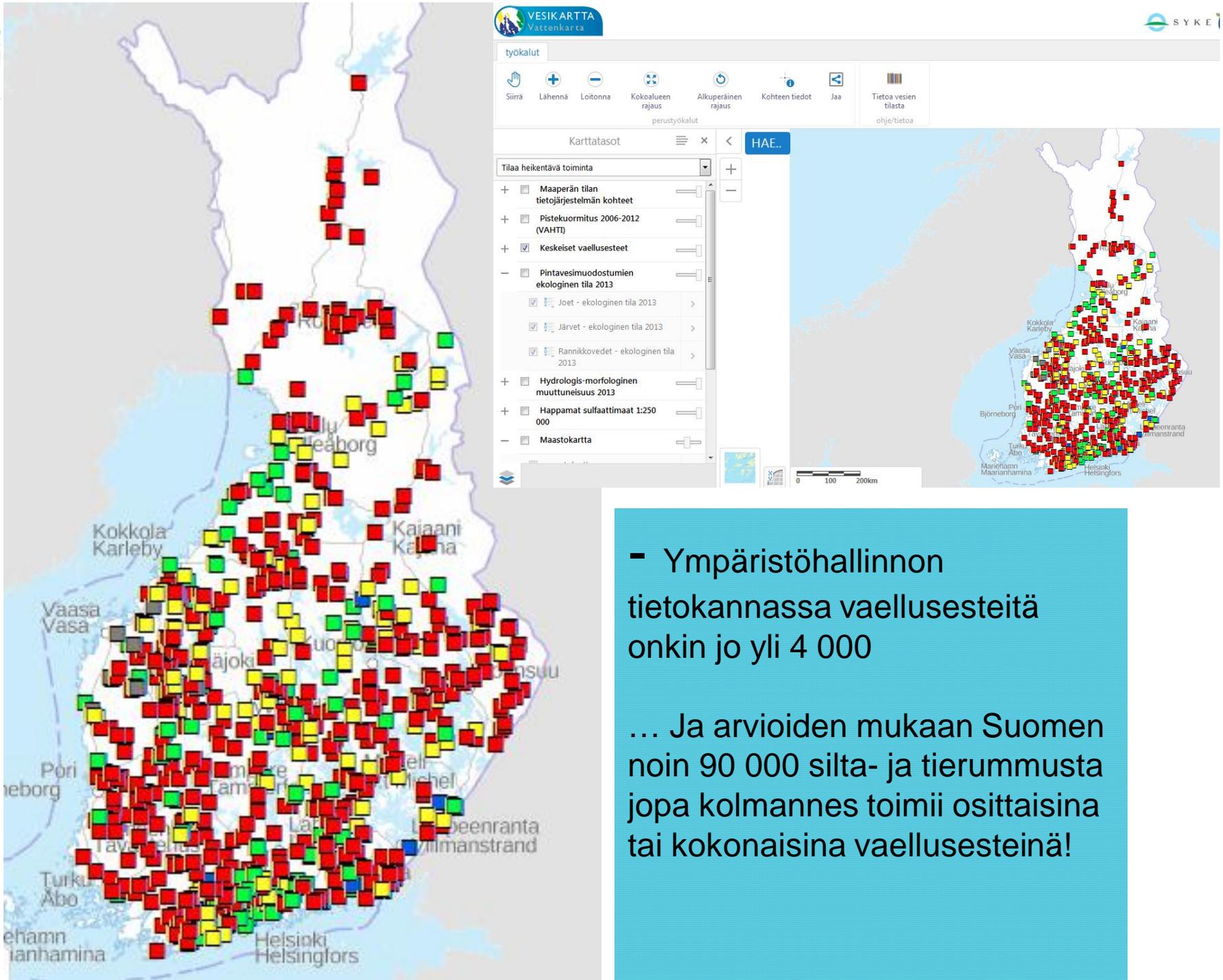
Kuva: Anssi Eloranta julkaisussa Eloranta & Eloranta 2016

Turhien vaellusesteiden poistoon liittyvän projektin tausta ja tarve

- Suomen virtavesiä on hyödynnetty surutta vesivoiman, teollisuuden ja maatalouden tarpeisiin. Tämän seurauksena luonnonvaraiset vaelluskalakannat ovat hävinneet lähes koko maasta.
- Rakennetut vaellusesteet, kuten padot, katkaisevat kalojen elinkierron estämällä pääsyn esimerkiksi kutu- tai poikasalueille, mikä on johtanut luontaisen lisääntymisen loppumiseen.
- Suomessa on tehty mittavia virtavesienkunnostuksia ja kalastuksen säätelyä on tiukennettu, mutta toimenpiteiden vaikutus jää vähäiseksi mikäli kalat eivät pääse nousemaan kutualueilleen.
- Vaelluskalakantojen palauttamisella on myös huomattavia yhteiskunnallisia ja taloudellisia hyötyjä.
- WWF haastatteli ELY- keskusten virkamiehiä alueittensa keskeisistä vaellusesteistä. Haastatteluissa nousi esiin satoja kohteita ja lisätarve patojen poistamiseen liittyvälle toiminnalle.
- Suomessa uhanalaiseksi luokiteltuja vaelluskaloja ovat mm. lohi ja järvilohi, taimen, ankerias ja vaellussiika. Vaellusesteiden poistosta hyötyvät myös simpukat ja ravut.

- Ympäristöhallinnon tietokannassa vaellusesteitä onkin jo yli 4 000

... Ja arvioiden mukaan Suomen noin 90 000 silta- ja tierummusta jopa kolmannes toimii osittaisina tai kokonaisina vaellusesteinä!

Patokato- hanke rahoitus ja kesto

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

- Kaksivuotinen hanke, työ jatkuu hankkeen jälkeen
- Rahoittajana EMKR ja rahoituspäätöksen myöntänyt Varsinais-Suomen ELY
- Lisää vaikuttavuutta kasvattamalla omarahoitusosuutta mm. yritysyhteistyön ja yhteistyösopimusten avulla
- Myös FRESHABIT!

Patokato- hanke

Tavoitteet

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

- Lisätä tietoisuutta kalojen vaellusta ja luonnollista elinkiertoa häiritsevistä turhista vaellusesteistä
- Käynnistää työ käyttötarkoitusta vailla olevien vaellusesteiden avaamiseksi esimerkkikohteissa
- Tarjota apua ja ohjeistusta vaellusesteiden poistamiseen tähtäävässä työssä
- Aktivoida, sitouttaa ja auttaa paikallistasojen toimijoita vaellusesteiden poistossa

Patokato- hanke

Toimenpiteet

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

- Viestintä
 - Yleinen tietoisuuden lisääminen ja kohderyhmäviestintä
 - Ongelman visualisointi
- Paikallisten aktivointi
 - Paikallistilaisuuden ja tapaamiset
 - Toimintaohje
- Yhteistyöverkoston muodostaminen
 - Yritysyhteistyön käynnistäminen
 - Vaikuttaminen sidosryhmissä
- Patojen ja vaellusesteiden avaaminen
 - Kohteiden valinta ja suunnittelu
 - Vaellusesteiden avaaminen

Patokato Hankkeen kuulumisia

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

- Hankkeen alkupuoliskolla keskitytty taustatyöhön ja verkostoitumiseen sekä kohteiden kartoittamiseen
- Yritysyhteistyön käynnistäminen
- Ympäristöhallinnon mobiiliapplikaation pilotointi
- Kohteiden kartoitus ja maanomistajien + yhteistyötahojen tapaaminen
- Nettisivut tekeillä
- Ensimmäiset kunnostukset elo-syyskuussa, myös viestintätoimet aktivoituu!
- Sähkökoekalastukset, kutukävelyt ja livekamera
- Talvella keskitytään vapaa-ajan kalastajiin, maanomistajiin ja metsäsektoriin

Patokato- hanke yhteenvedo

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

- Erinäisiä hankkeita ja toimijoita teeman ympärillä nyt paljon, oltava tarkkana, että toimet toisiaan *vahvistavia* ei päällekkäisiä
- Kentällä kunnostusten yhdistäminen
- Vaikka hanke kaksivuotinen, työtä tehdään pitkään
- Myös seuranta!
- Uusien kohteiden lisäksi tärkeää huolehtia olemassa olevien säilymisestä

Kiitos!

Lisää tietoa: Elina Erkkilä, puh. 050 522 4540
elina.erkkila@wwf.fi